

27 aprile 1969

PRIM DE MAGG

di Dario Fo per Franca

a cura di F.R.

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no' g'ha niént.

Mi me ricordi

s'eri picinina cun la vestina d'urgànza,
cui cavèi strengiù cui nàster de velù,
strengiüda in brasc de la mi mama.
De matina al prim ciàr andàvum su, in culina
e poe quand la strada la muntàva de riscιάda e al mia mama ghe mancava el fià,
a me metévan a cavalina sui spal del me papà.
Pasìn pasìn a se caminava fin sul' ültèm pògg a piantà l'àlber del prim de magg.

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no' g'ha niént.

Man man che se muntàva,
'na sbrufàda bianca cumpàgn d'una brinàda lì su i pra l'era stendüda.
L'era 'na rusciàda de fiurelit 'pena spuntàda,
con l'erba magiuràna d'un parfüm che te inciuchìva
e l'erba panpalüga inscì dólza de ciucià
e tüti i fiulit che vùscull andàven a cantà....
E gént e altra gént per tüti i sentè che la 'rivàva cul rid inti ócc per cantà el magg.

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no' g'ha niént.

'Na banda strepenàda cul bumbardìn che scurezzàva e un clarìn scurdà.
El gran tambùr purtà in spala a sbatascià.
Ghe n'era perfin vün cunt el violino...
per ültim un vegèt cun el tamburìn.
I sunadùr sbanfàva a scarpignà per la salìda
e come i provàvan a sunà e i paréva 'na banda de asmàtich sénsa fià.

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no' g'ha niént.

E i donn cont i pagnió strapién de pan, butìli, fiaschèt e butigliùn.

Quèi che purtáva i luganighèt sfilzà sui pèrtich e i purscelit ‘rustì cun dénter i gandulit de pèrsigh e i àlter cui tortùr a la braséra sfilzà in del rusmarìn.

E quèi cunt l'àsen caregà de butisèl de vin,

quèi cul batàsc a sbaturgnà per fa casin e i crich crach, i trumbèt e i sifulin.

Quèi cunt la fisalarmonica e quèi cul mandulin.

E i tusànn che se faséva spalpignà sui ciàp dai giuvinòt a mano piena, cun la scüsa che per la gran salida a muntà faséven tropp fatìga.

Pòver tusànn ghe la faséven più.

E tütt per la sudisfasiòn dei so' bei cü.

E intanto pe' i gran ridad se pisàven fina adòss quàcc quàcc.

Che bel pisàs adòss per el prim magg!

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no' g'ha niént.

Che bèla festa no' gh'era un prevòst, nè una mònega e gnanca un frà.

S'erum tüti de nunch, la gran banda di strepenà.

No' gh'era nè un padrùn e gnanca i so' tirapè.

No' gh'era làder del nòster sang e di nòs danè.

L'era la festa dumà de nunch che sem sfrutà.

Gh'era i cuntadìn co' i so' fiulèt.

Gh'era i muntagnàn co' i so' cavrètt.

Gh'era i uperàri cunt i so' donn.

Gh'era le filandére cunt i so' òmm.

Gh'era anca un dutùr bulscevìch cunt 'na bruta céra parchè l'era apena vegnù foera de galera.

L'era propri vun di nòster, ma de bun.

L'aveva mandà via i ciàpp a la burghesia. Per quèst ogni du o tri més vegnìven i caràmba e sel purtàven via.

Tri més a cumbàt cun nünch e dódes in presùn.

Ma lü, stu dutùr bulscevìch no' el faséva questiùn e gnanca se lamentava.

Adès l'era chi cun nünch e felis 'me 'na pasqua lü ol cantava.

L'inventava di bei cansùn indüa se parlava del Lenin e del Carlo Marx, quèl simpatìch cul barbùn,

Bandéra rossa, viva l'amore e la rivolusiùn.

Ai prétt e a industriali ghe picherèm in sü i urècc, e in sü cuiün... i farèm andà in ginóg.

Viva el prim de magg.

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no' g'ha niént.

Se cantava a la distesa del bel cantà canson d'amore de quèi un po' grassòtt dei balabiòtt.

De quèi cul doppio senso a riversà a la manéra dei businà.

E tüti insèma a se faséva un gran ghignà.

L'era propri una bèla prucessiùn, ma niscùn el diséva paternòster e i orasiùn.

Vun el vusàva: “Viva il bel fiore, viva la rosa rossa del mio primo amore, viva la luna e el cielo sereno, viva la pèrsega odorosa della mia morosa! La pèrsega colore dell'arcobaleno, viva il bel fiore e la pèrsega amorosa del mio caro amore!”

E ogni giuinòt a sbasutàs con la sua tusa.

Nisciùn che el fasès la facia malmostùsa,

nisciùn che a ‘sti cantàd diséva “È un'indecenza! Oh ma questi proletari che malcreanza”.

A l’era tüto ciàr, polìt e scètèt.

Nisciùn che el mulàva un culp de toss per cuvrì un pètt!

E gh’èven tri o quàter giuinòt che purtàva una gran pianta già fiurìda.

La purtàven sui spal tüta integra, cunt anca la radìsa.

Una pianta che ghe disen de fo o de fagg.

L’era l’arbur de piantà in cop a la culìna al prim de magg.

Prim de magg, che bèla festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no’ g’ha niént.

Quando finalmént a sèm ‘rivà in copp al pògg, propri sul co’ de la culìna, i òmen han scavà un gran bócc e dénter gh’an piantà l’arbur pei radìs e pue giò tèra un po’ de vin e ‘na manàda de benìs.

L’alber l’era drisà cun tüti i ram, i fòi e i fiùr e tanti nàster culurà de tüti i bei culùr.

Nàster dell'allegria se spanàva al vent e tüti intùrna che balava e che cantava, la mia gént.

Balà e cantà cun gran cuntént intùrna a quell’alber che l’era el nòster munumént.

Sòna la banda... végn sü el magùn

e la cumusiün per tütti se fa gròssa, quand su l’alber tìren sü bandiera rossa.

Viva la nostra libertà, viva la lotta, viva el curàgg.

Viva la festa del prim magg.

Prim de magg, che bela festa d'ogni anàda per la mia gént,
per quèi che no’ g’ha niént.

No’ g’ha niént ma g’han ben in mént che per avégh quèl che ghe spèta déven butà giò tüta in del cèss ‘sta porca sucietà de làder maledeta.

No’ g’ha niént ma g’han ‘na ben ciàra cunvinsiùn:

che la pusè bela festa sarà quando buterèm giò tüti i padrùn.